

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U PRIJEDORU
Broj: 16 0 U 001418 21 U
Dana, 28.1.2022. godine

Okružni sud u Prijedoru, sudija Nedeljka Eror kao sudija pojedinac, uz učešće zapisničara Milijane Grbić, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, Banja Luka, ul. Gajeva 2, zastupan po Srđanu Blagovčaninu, presjedavajućem Upravnog odbora (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 1183/21 od 20.08.2021 godine Komunalnog preduzeća za proizvodnju i distribuciju vode „VODOVOD“ a.d. Kozarska Dubica koga zastupa punomoćnik, advokat Mile Antonić iz Banjaluke (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu slobode pristupa informacijama, dana 28.1.2022. godine donio je

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova upravnog spora.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom odbijena je kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv obavijesti tuženog broj 993/21 od 14.7.2021 godine, a kojom obavijesti je tužilac djelimično odbijen sa zahtjevom za pristup traženim informacijama.

U tužbi tužilac ističe da se pozivom na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama obratio tuženom tražeći određene informacije koje su pod kontrolom tog javnog organa. Prvostepeni organ tuženog odbio je dostaviti dio traženih informacija, zbog čega je tužilac izjavio žalbu koja je odbijena osporenim aktom. Pobijajući zakonitost i pravilnost osporenog akta tužilac ističe da je tuženi svoju odluku zasnovao na tvrdnji da tražene informacije o visini plate direktora i naknadama članova nadzornog odbora nisu informacije od javnog interesa već lične informacije, a da prethodno nije ispitao da li je ta informacija od javnog interesa i da li javni interes ima prevagu nad ličnim. Tuženi je, po stavu tužbe, javno preduzeće u vlasništvu građana, raspolaže javnim novcem kojim vrši isplatu plata i naknada za koje su tražene informacije, pa je kod takvog stanja stvari tuženi imao obavezu objaviti informaciju, a ako je to opravdano javnim interesom, tada, bez obzira i na utvrđeni izuzetak. Istaknuti stav tužilac potkrijepljuje sudskom praksom iskazanom kroz presude Suda BiH, Kantonalnog suda u Sarajevu i Okružnog suda u Banjoj Luci, te mišljenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka i njihovim jedinstvenim zaključkom da se legitimno i javno vršenje funkcije ostvaruje kroz otvorenost prema građanima. Kako nije bilo osnova da zahtjev tužioca samo djelimično usvoji, tužilac predlaže da se osporeni akt poništi, uz dosudu troškova postupka koji se odnose na taksu na tužbu i presudu.

U odgovoru na tužbu tuženi je istakao prigovor nedostatka pasivne legitimacije, potom tvrdnju da se zahtjev tužioca ne odnosi na „informaciju“, već da je tražena informacija „lična informacija“ koja podliježe izuzetku propisanim članom 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama i članu 136. Zakona o radu, pa stoga predlaže da se tužba odbije, a tužilac obaveže da nadoknadi troškove postupka.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbi člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05, 63/11, u daljem tekstu: ZUS), odgovor na tužbu te dokaze priložene uz tužbu, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizilazi da je predmet upravnog postupka zahtjev tužioca usmjeren prema tuženom za dostavljanje podataka koji se odnose na sastav upravljačkih organa i to: ime i prezime direktora i iznos njegove osnovne plate, ime i prezime članova nadzornog odbora broj zaposlenih u preduzeću, finansijski izvještaj i izvještaj eksterne revizije. Dopisom broj 963/21 od 14.7.2021 godine tuženi je odobrio pristup dijelu traženih informacija, koje su tužiocu i dostavljene, dok podatke koji se odnose na visinu plate direktora i naknade članova nadzornog odbora nije dostavio, čime je djelimično udovoljio zahtjevu tužioca. To je bio razlog što je tužilac izjavio žalbu koja je osporenim aktom odbijena, uz obrazloženje da je tražena informacija lična informacija definisana članom 3. stav 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama, uslijed čega ista ne može biti dostavljena bez izričitog pristanka fizičkog lica na koga se informacija odnosi i shodno odredbi člana 8. istog zakona, izuzeta je od javnog objavljivanja zbog zaštite privatnosti.

Tužba je osnovana.

Pojam javnog organa koji obavlja javnu funkciju, definisan je članom 3. stav 2. tačka g) Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/01, u daljem tekstu: Zakon) pa je tako propisano da je javni organ svaki republički organ, gradski organ, opštinski organ ili bilo koji organ u Republici Srpskoj koji obavlja javnu funkciju, a imenovan je ili je ustanovljen zakonom.

Nadalje, pravno lice koje je upisano u sudski registar kao privredno društvo u formi akcionarskog društva ili društva sa ograničenom odgovornošću radi obavljanja djelatnosti od opštег interesa i u čijem osnovnom kapitalu Republika Srpska ili jedinica lokalne samouprave, direktno ili indirektno ima većinsko vlasništvo, je javno preduzeće u smislu člana 2. stav 1. Zakona o javnim preduzećima.

Iz aktuelnog izvoda iz sudskog registra koji je tuženi dostavio uz odgovor na tužbu, proizilazi da je tuženi registrovan kao „VODOVOD“ Komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju vode a.d. Kozarska Dubica. Kako je proizvodnja i isporuka vode u smislu člana 2. stav 1. tč. a) Zakona o komunalnim djelatnostima, djelatnost od posebnog javnog interesa, proizilazi i da je djelatnost tuženog javna djelatnost.

Javni organ koji obavlja javnu funkciju u smislu definicije člana 3. stav 2. tačka g) Zakona jeste onaj javni organ koji obavlja javnu dužnost, djelatnost, jer je javna funkcija sinonim za javnu dužnost odnosno djelatnost.

Kada se sve prednje primijeni na konkretni slučaj, to proizilazi da je tuženi javno preuzeće u formi akcionarskog društva koje se bavi komunalnom djelatnošću od posebnog javnog interesa, pa slijedom toga ispunjava sve uslove propisane prednjom navedenom zakonskom odredbom, zbog čega se neosnovanim ukazuje istaknuti prigovor pasivne legitimacije.

Isto tako neosnovanim se ukazuje navod tuženog da se zahtjev tužioca ne odnosi na konkretni dokument, slijedom čega takav zahtjev nije traženje informacije. „Informacija“ u smislu člana 3. stav 1. Zakona, definisana je kao svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući kopiju ili njen dio, bez obzira na oblik ili karakteristike kao i na to kako je sačinjena i kako je klasifikovana. Podatak, za onoga ko ga traži, je misaona činjenica, koja se obrađuje određenim znakovima, za konkretni slučaj brojčano i u trenutku kada se preda primaocu, taj podatak postaje informacija koja za primaoca ima značenje. Dakle, informacija ne znači traženje konkretnog dokumenta, kako to tuženi pogrešno tumači prednju zakonsku odredbu, jer tužilac nije tražio platnu listu, u kojem slučaju bi mogli govoriti o dokumentu, već podatak o visini plate i naknade koja je za njega misaona činjenica, zbog čega se zahtjev tužioca ima tumačiti kao traženje informacije u smislu prednje relevantnih zakonskih odredbi. Pri tom tražena informacija se ne odnosi na fizička lica već na direktora i članove nadzornog odbora kao lica koja vrše javnu funkciju i koji po toj funkciji nemaju svoj poseban identifikacioni broj a ni drugi identitet koji se odnosi na fizička lica, slijedom čega tražena informacija nije lična informacija definisana članom 3. stav 4. Zakona.

Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Samo pod uslovima propisanim članom 5. Zakona ovo pravo pristupa može biti ograničeno i to: a) ako se utvrdi da bi se otkrivanjem informacija osnovano moglo očekivati izazivanje značajnije štete za interese određenih kategorija u Republici Srpskoj (član 6.), ako se radi o povjerljivim komercijalnim informacijama (član 7.) ili radi zaštite privatnosti (član 8.) i b) ako nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa iz člana 9. Zakona organ odredi da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Iz naprijed navedenog proizilazi da odgovarajuće informacije mogu biti izuzete od objavljivanja, ali samo pod uslovom da je javni organ utvrdio taj izuzetak. Međutim, polazeći od osnovnih ciljeva Zakona, da se objavljinjem informacije promoviše veća transparentnost i odgovornost javnih organa, nužno je ispitati postojanje javnog interesa sa jedne strane i postojanje privatnog interesa sa druge strane i tek u takvom omjeru odrediti da utvrđeni izuzetak nije od javnog interesa.

Svoju odluku o neosnovanosti žalbe tuženi temelji na tvrdnji da je tražena informacija lične prirode i da je kao takva izuzeta od objavljinjanja, pri čemu, kako to proizilazi iz osporenog akta, za svoju odluku ne daje razloge propisane članom 5. stav 1. tačka b) Zakona, zašto je privatni interes, koji je tuženi utvrdio kao izuzetak, iznad javnog interesa, odnosno zašto taj izuzetak nije u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, a na šta se tužbom tužioca pravilno ukazuje.

Zakon o slobodi pristupa informacijama, čak i u slučaju kada se utvrdi izuzetak od objavljinjanja informacije, propisuje mogućnost njene objave u skladu sa odredbom člana 9. ovog

zakona, koja je u korelaciji sa odredbom člana 1. koja definiše cilj ovog zakona, te odredbom člana 4. koja definiše pravo pristupa informacijama.

Odredbom člana 9. stav 1. Zakona propisano je da će nadležni javni organ objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak, ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje iz toga mogu proisteći, a stavom 2. tog člana propisano je da će u donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmotriti okolnosti kao što su (ali nisu ograničene na), svako nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, sudske pogreške, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korišćenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili bezbjednost pojedinca, javnosti ili okoline. Tuženi se nije bavio ovom odredbom, niti je provodio test ispitivanja javnog interesa, iako je bio dužan da to učini. Privatnost i druge zakonom zaštićene vrijednosti mogu biti osnov za uskraćivanje davanja određenih informacija, ali u tom slučaju javni organ, provodeći test ispitivanja javnog interesa, mora utvrditi da li to uskraćivanje ima prevagu nad interesom javnosti i da li je veća šteta ako javnost ne bude upoznata sa tim informacijama, od štete koju bi eventualno trpila ta lica zbog činjenice da javnost zna podatke o primanjima.

Kod ovakvog stanja stvari, na podlozi nepotpunog činjeničnog utvrđenja tuženi organ je nezakonito postupio kada je odbio žalbu tužioca, pozivajući se na odredbu člana 8. a u vezi sa članom 3. stav 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama, čime su se ostvarili razlozi za poništenje osporenog akta iz člana 10. stav 4. ZUS, pa je na osnovu ovlašćenja iz člana 31. stav 1. i 2. ZUS valjalo tužbu tužioca usvojiti i osporeni akt poništiti.

Odluka o troškovima postupka zasnovana je na odredbi člana 49a. ZUS, koja propisuje da stranka koja izgubi spor dužna je protivnoj stranki nadoknaditi troškove postupka. S obzirom da je tužilac uspio u sporu, na tuženom je obaveza da istom nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, a koji se odnose na taksu na tužbu i presudu.

Odluka o troškovima postupka iz stava 3. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da tuženi nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog koje je potraživao vezano za sastav odgovora na tužbu od strane advokata iznosu od 877,50 KM.

S obzirom da je osporeni akt poništen, tuženi je dužan bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude, donijeti novi upravni akt uvažavajući primjedbe ovog suda u vezi sa uočenim propustima, u skladu sa članom 50. ZUS i tako donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničar
Milijana Grbić

Sudija
Nedeljka Eror

